ኣብ መቐበሊ ቦታ ዘለኹም መሰላትን ግዴታታትን

እዚ ሓበሬታ ንዓኻ ይምልከት፣ እንድሕር ደኣ፡

- ትሕቲ 18 ዓመት ኮይንካ
- ብዘይ ወለድኻ በይንኻ ወይ ምስ ካልኦት ኣባላት ስድራቤት መጺእካ እንተኾይንካ
- ንስኻ ኣብ ላትቪያ ዑቕባ (ኣህጉራዊ ሓለዋ እውን ይበሃል) ንምርካብ ኣመልኪትካ ኣለኻ።

TIGRINYA

ትሕዝቶ

ኣብዛ ሃገር ውሑስ ኢኻ 3

መን እዩ ክሕግዘካ? 3

ሓላፍነት ናይ ወኪል እንታይ እዩ? 3

ካልእ መን ክሕግዘካ ይኽእል? 4

እንታይ ክትረክብ ኢኻ? 6

መሰል ክንክን ጥዕና 8

ነቲ ሰራሕተኛ ወኪል ኣፍልጦ 9

ናይ ቀረባ ድሌታት ገምጋም ማለት እንታይ እዩ? 10

መሰል ትምህርቲ 10

መሰል ስራሕ 11

ናይ ሓታቲ ዑቕባ ሰነድካ 11

ኣበይ ኢኻ ክትጸንሕ? 12

ሓደ ሰብ ሕማቕ ኣተሓሕዛ እንተ ጌሩልካ እንታይ ክትገብር ትኽእል? 13

ናይ ምቕባል ግዴታታትኩም እንታይ እዮም? 14

ግዴታታትኩም እንተዘይተማሊእኩም እንታይ ይኸውን? 15

ኣህጉራዊ ሓለዋ ንምምልካትን ናብ ሃገራት ሕብረት ኤውሮጳ+ ንምጉዓዝን ዝምልከቱ ሕግታት 16

ናብ ሓንቲ ካብ ሃገራት ሕብረት ኤውሮጳ+ እንተሃዲምካ እንታይ ይኸውን? 17

ብሰብ መዚ ዝውሰድ ውሳነ እንተዘይተሰማሚዕካ መን ክሕግዘካ ይኽእል? 18

ገለ ደገፍ እንተተቐይሩ እንታይ ይኸውን? 19

ዝርዝር ርክብ 20

ኣብዛ ሃገር ውሑስ ኢኻ።

ኣብ ሓደጋ ስለ ዘለኻ ናብ ሃገርካ ክትምለስ ከም ዘይትኽእል ንሰብ መዚ ሓቢርካ ዑቕባ ሓቲትካ። ኣብ ላትቪያ ሓታቲ ዑቕባ ኢኻ።

ኩሉ ነገር ሓድሽ ኮይኑ እንተተሰሚዑካ ንቡር እዩ። ኣብዛ ሃገር ዉሑስ ኢኻ፣ በይንኻ እውን ኣይክትከውንን ኢኻ።

መን እዩ ክሕግዘካ?

ኣብ ኤውሮጳ ትሕቲ 18 ዓመት ዝዕድሚኡ ኩሉ ከም ቆልዓ ስለዝቑጸር **ፍሉይ ደገፍ** ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎ።

ኣብዚ ብዘይ ወለድኻ ስለ ዘለኻ፡ ካልእ **ወኪል** ዝበሃል ዓቢ ሰብ ኣብ ድሌታትካ ክሕግዘካ እዩ። እዚ ሰብ እዚ ካብ ሰብ መዚ ናጻ ኮይኑ ዝሰርሕ እዩ።

ገና ምስ ወኪልካ፣ እንተዘይተራኺብካ፡ ብዝተኻእለ መጠን ብቑልጡፍ ክትረኽቦም ኢኻ።

ናይ ወኪል ሓላፍነት እንታይ እዩ?

ናትካ ወኪልካ ብዛዕባ ጸንሖትካ ክትፈልጦ ዘለካ ኩሉ ይገልጸልካን ንሕቶታትካ መልሲ ንምርካብ ይሕግዘካን። ንኣብነት ብዛዕባ ከመይ ጌርካ ናብ ቤት ትምህርቲ ክትከይድ ትኽእል፣ ከመይ ጌርካ ናብ ሓኪም ክትከይድ ትኽእል፣ ኣበይ ክትነብር ከም እትኽእል፣ከመይ ጌርካ ስድራቤትካ ክትረኽቦም ከም ትኽእል። ካልኦት ሰራሕተኛታት እውን ነዞም ሕቶታት ክሕግዙኹም እዮም።

ናትካ ወኪል ንሰብ መዚ እንታይ ከም ዘድልየካ ይነግረልካ፣ ምኽሪ ይልግሰልካን ኣገደስቲ ውሳነታት ኣብ ምውሳን ይሕግዘካን።

ኩሉ ግዜ ድሌታትካን ስምዒታትካን ክትገልጽን ንወኪልካ ርእይቶኻ ክትነግሮን ትኽእል ኢኻ።

ምስ ናትካ ወኪል ጸገም እንተሃልዩካ፡ ንሰራሕተኛታት ንገሮም።

ካልእ መን ክሕግዘካ ይኽእል?

- **ማሕበራዊ ሰራሕተኛ** ኣብ መዓልታዊ ድሌታትካ ክሕግዘካ ወይ ድማ ኣብ ሓደ ፍሉይ ጸገም ክሕግዙ ዝኽእሉ ካልኦት ሰብ ሞያ ክረኽብ እዩ።
- **ዶክተር** ወይ **ነርስ** እንተሓሚምካ፡ እንተተጎዲእካ ወይ ዝኾነ ዓይነት ሕክምናዊ ሓገዝ ምስ ዘድልየካ ክሕግዘካ እዩ።
- **ክኢላ ስነ-ኣእምሮ** ሓዘን፡ ሕርቃን፡ ፍርሒ፡ ጭንቀት ወይ ድቃስ እንተተጸጊሙካ ክሕግዘካ እዩ።
- **ኣማኻሪ ሕጊ** ኣብ እዋን መስርሕ ዑቕባ እንታይ ከም ዝኸውን ንምርዳእን መሰላትካ ኣይከበርን ኢልካ እንተኣሚንካን ክሕግዘካ እዩ።
- **ተርጓሚ** ብዝርድኣካ ቋንቋ ንክትረዳዳእ ክሕግዘካ ይኽእል እዩ። ሓላፍነቱ ድማ ንስኹምን እቶም ካልኦትን ንትዛረብዎ ነገር ብልክዕ ምትርጓም እዩ።

ገምጋም ዕድመ እንታይ እዩ?

ዕድሜኻ ዘረጋግጽ ሰነድ ዘይብልካ ናብ ኤውሮጳ እንተመጺእካ፡ ሰብ መዚ ድማ ብዛዕባ ዕድመኻ ጥርጣረ እንተሃልይዎም፡ ኣብ **ገምጋም ዕድመ** ኣብ ዝበሃል መስርሕ ክትሳተፍ ክሓቱኻ እዮም። በዚ ኸምዚ ድማ ከም ህጻን ይቖጽሩኻ ድዮም ኣይቆጽሩኻን ክውስኑ ይኽእሉ።
ኣብ ናይ ዕድመ ገምጋም ክትሳተፍ እንተተሓቲትካ፡ ወኪልካ ነቲ መስርሕ ክገልጸልካ እዩ።

ምስ ስድራቤትካ ክትራኸብ እንተደሊኻ እንታይ ክትገብር ትኽእል?

- ስድራቤትካ ኣበይ ከምዘለዉ እንተዘይፈሊጥካ፣ ወይ ምስኦም ርክብ እንተ ዘይብልካ፣ ንወኪልካ ወይ ንሰራሕተኛታት ሓገዝ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ። ንስድራ ቤትካ ንምድላይ ክሕግዙኻ እዮም።
- ስድራቤትካ ኣበይ ከምዘለዉ እንተፈሊጥካን ናይ ርክብ ዝርዝር እንተሃልዩካን፣ እቶም ሰራሕተኛታት እንተደሊኻ ንክትድውለሎም ክሕግዙኻ ይኽእሉ።
- ኣብ ኤውሮጳ ስድራቤት እንተሃልዩካ፡ ብዛዕባ ስድራቤትካ እትፈልጦ ኩሉ ንሰራሕተኛታት ንገሮም።

ኣስተብህል፡ ገለ ሰባት ኣብ ሓደጋ ከእትዉኻ ይኽእሉ እዮም።

ንስኹም ካብዛ ሃገር ንምውጻእ ትሓስቡ ትኾኑ፣ ወይ ገለ ሰባት ንክትሃድሙ ከእምኑኹም ክፍትኑ ይኽእሉ እዮም። ንዓኻ ሓደገኛ ክኸውን ይኽእል እዩ ኣብ ሕቶ ዑቕባኻ ድማ ኣሉታዊ ሳዕቤን ክህልዎ ይኽእል እዩ።
ምስ ወኪልካን ምስ ሰራሕተኛታትን ተዘራረብ፣ ነቲ ኩነታት ክትገልጸሎም ትኽእል ኢኻ ንሳቶም ድማ ክመኽሩኻ ይኽእሉ።

እንታይ ክትረክብ ኢኻ?

ሰብ መዚ ነቲ ናይ ዑቕባ ሕቶኹም ክግምግሙ ኣብ እትጽበዩሉ እዋን ዝተፈላለየ ዓይነት ደገፍን ኣገልግሎትን ክትረኽቡ ኢኹም። እዚ ድማ **አቀባብላ** ይበሃል።

ከም ሓደ ትሕቲ ዕድመ ቆልዓን ከም ሓታቲ ዑቕባን መሰላት ኣለካ ግን ከኣ ከተኽብሮ ዘለካ ግዴታታት እውን ኣለካ እዩ። እዚኣቶም ኣብዛ ብሮሹር ተገሊጾም ኣለዉ።

እቶም ሰራሕተኛታት ኣብዚ ብሮሹር ዘሎ ሓበሬታ ከም ዝረኸብካ ክተረጋግጽ ክሓቱኻ እዮም። ገለ ክፋል ናይዚ በራሪ ወረቐት እንተዘይተረዲኡካ ወይ ዝኾነ ሕቶታት እንተሃልዩካ፣ ንወኪልካን ንሰራሕተኛታትን ሕተቶም።

ኣብዛ ሃገር ኣብ እትጸንሓሉ እዋን፣ ወኪልካን እቶም ሰራሕተኛታትን ከከም ፍሉይ ኩነታትካ ተወሳኺ ሓበሬታ ክህቡኻ እዮም። ኣብ ዝኾነ እዋን ሕቶታት ክትሓትት ትኽእል ኢኻ።

ዝስዕቡ ክትቅበሉ ኢኹም፤

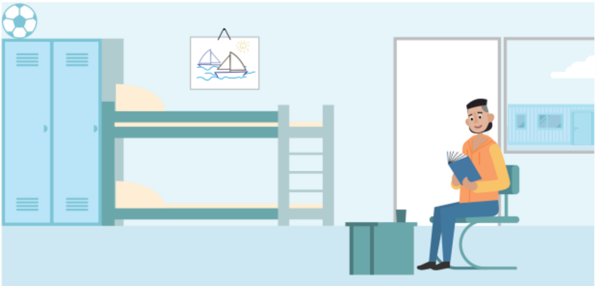

- እትድቅሱሉ ቦታ

- ምግቢ

- ናይ ውልቃዊ ጽሬት ፍርያት

- ክዳውንቲ

- ንመዓልታዊ ወጻኢታት ዝኸውን ገንዘብ

ኣብቲ ናይ ቤት ጽሕፈት ጉዳያት ስደተን ዜግነትን ናይ ዑቕባ ሓተትቲ መዕቆቢ ማእከል እንተድኣ ተቐሚጥካ፥ ናይ ዓራት ቦታ፥ መግቢ፥ ከምኡ እውን ናይ ውልቀ ጽሬት ኣቑሑት ክወሃበካ እዩ። ናይ መዓልታዊ ክፍሊት ገንዘብካ ንወኪልካ ክወሃብ እዩ።

ዘድሊ እንተድኣ ኰይኑ ድማ፥ ምስቲ ወቕቲ ዝሰማማዕ ክዳውንቲ ክወሃበካ እዩ።

መሰል ከንከን ጥዕና

እቶም ሰብ መዚ ዘድልየካ ከንከን ጥዕና ከም እትረክብ ከረጋግጹልካ እዮም።

ብዛዕባ ዝኾነ ሕክምናዊ ጸገም ምስ ተወካሊኻን ንሰራሕተኛታትን ክትሕብር ትኽእል ኢኻ። ናብ ነርስ ወይ ናብ ሓኪም ንክትከይድ እንተድኣ ኣድልዩካ ክሕግዙኻ እዮም።

እቲ ሓኪም ኣድላዪ ኮይኑ እንተረኺብዎ፣ መድሓኒታት ከምኡ'ውን ናብ ክኢላታት ምብጻሕ ክእዝዙሉ እዩ።

እቶም ሰራሕተኛታትን ወኪልን ምስ ነርስ ወይ ሓኪም ኣብ ሕክምናዊ ምርመራ ክትሳተፉ ተኾይንኩም ክሕብሩኹም እዮም። ጥዕናኻ ክምርምሩን ኣድላዪ ሓገዝ ክህቡኻን እዮም።

ህጹጽ ሕክምናዊ ኩነታት ወይ ዝኾነ ህጹጽ ሕክምና ዘድልዮ መጉዳእቲ እንተሃልዩካ፣ ንሰራሕተኛታት ንገሮም። ካብቲ እትሓድረሉ ቦታ ወጻኢ እንተሃሊኻ፣ ብነጻ ናብ ቁጽሪ ህጹጽ ረድኤት 112 ክትድውል ትኽእል ኢኻ።

ንሰራሕተኛታትን ወኪል ሓብር እንተድኣ:

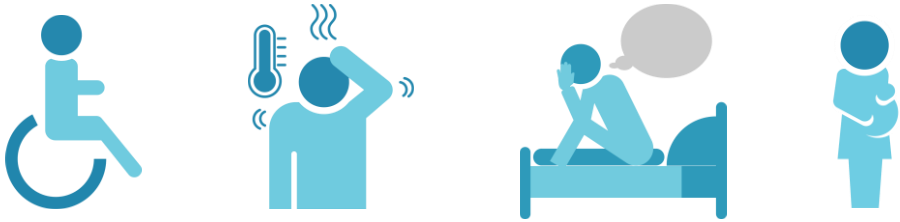

- ኣሕሚሙካ፣ ኣንተተጎዲእካ ወይ ህጹጽ ሕክምናዊ ሓገዝ ወይ መድሓኒት ዘድልየካ ኮይኑ።
- ሓሸሸ ትጥቀም ወይ ኣልኮላዊ መስተ ትሰቲ እንተኾይንካ
- ኣብ ዝሓለፈ እዋን ዓመጽ ወይ ግህሰት ኣጋጢሙካ ወይ ሕጂ የጋጥመካ እንተሃልዩ
- ጥንስቲ ኣለኺ ወይ ጥንስቲ ክትኮኒ ተኺኢልኪ
- ባዕልኻ ብእግርኻ ክትንቀሳቐስ ኣይትኽእልን ኢኻ፣ ወይ ክትሰምዕ ወይ ክትሪኢ ትጽገም ኢኻ
- ኣዚኻ ትጭነቕ፣ ትሓዝን፣ ድቃስ ትስእን ወይ ኣሉታዊ ሓሳባት ኣለዉኻ
- ንሓደ ሰብ፣ ወይ ንሓደ ዘይትፈልጦ ሰብ ወይ ንእትፈልጦ ሰብ ውሕስነት ኣይስማዓካን ወይ ፍርሓት ይስምዓካ እዩ
- ዘይትደልዮ ነገራት ክትገብር ጸኒሑካ ወይ ክትገብር ትግደድ ኣለኻ
- ብሰንኪ እምነትካ፣ ፍቕራዊ ምርጫኻ፣ ኣከዳድናኻ ወይ ኣካይዳኻ ውሕስነት ዘይብልካ ኮይኑ ተተሰሚዑካ።

እቶም ሰበ-ስልጣንን ወከልካን ንዓኻ ንምሕጋዝ ኣብዚ ከም ዘለዉ ዘክር።

ናይ ቀረባ ድሌታት ገምጋም ማለት እንታይ እዩ?

ካልኦት ሰራሕተኛታት እትርእየሉ ንጥፈት ኮይኑ ንሳቶም ድማ ሕቶታት ከሓቱኻ እዮም:

- ድሌታትካ **ንምርዳእ**
- ኣየናይ **ደገፍ** ከም ዘድልየካ ንምውሳን።

እዚ ድማ ሰብ መዚ ኣገዳሲ ውሳነታት ንኽገብሩ ይሕግዞም፣ ንኣብነት ንስኻ ኣበይ ከም እትነብር ዝምልከት።

ነቲ ነርስ፣ ነቲ ሓኪም፣ ነቲ ሰራሕተኛታትን ነቲ ወኪልካን ክትኣምኖም ትኽእል ኢኻ። ዝኾነ ነገር ክተካፍሎም ትኽእል ኢኻ። ብዘይካ እቲ ንዓኻ ዝውክል ሰብ፥ ዝኹነ ይኹን እትዛረቦ ነገር ብዘይ ናትካ ፍቓድ ንኻልእ ሰብ ኣይከግለጹን እዩ። እቲ ንዓኻ ዝውክል ሰብ ክፈልጥ ወይ ክሳተፍ ዘይትደሊ እንተድኣ ኰንካ፥ ነቶም ሰበ-ስልጣን እዚ ሓብሮም። እቲ እንኮ ፍሉይ ዝገብሮ ኩነታት ንህይወትካ ወይ ናይ ካልእ ሰብ ሂወት ኣብ ሓደጋ እንተወዲቑ ጥራሕ እዩ።

ንሕቶኻ ገምጊሞም እቲ ዝበለጸ ንዓኻ ዝምችእ መሰረት ብምግባር ክውስኑ እዮም።

ናይ ትምህርቲ መሰል

ከም ቆልዓ፣ ክትመሃርን ትምህርቲ ክትረክብን መሰል ኣለካ። ኣብዚ ግዜ እዚ ናብ ቤት ትምህርቲ ትኸይድ እንተኾይንካን 18 ዓመት እንተመሊእካን፣ ትምህርቲ ክሳብ ዝውዳእ ምምጻእካ ክትቅጽል ትኽእል ኢኻ።

ወኪልካን ሰራሕተኛታትካን ኣብቲ ናይቲ ከባቢ ቤት ትምህርቲ ክትምዝገብ ክሕግዙኻ እዮም። ብዛዕባ መሰናድኣ ትምህርቲ ቋንቋን ካልእ ኮርሳትን ክሕብሩኻ እዮም። ገለ ካብዞም ኮርሳት ንክትሳተፍ ክትግደድ ትኽእል ኢኻ።

እቶም ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ትምህርታውን መዘናግዕን ንጥፈታት ክነግሩኻ እዮም፣ እዚ ድማ ንኽትመሃር፣ ንኽትዓብን ሓደስቲ ኣዕሩኽ ንኽትረክብን ክሕግዙኻ እዮም።

ናይ ስራሕ መሰል

ድሌት እንተልዩካ፣ ከከም ዕድመኻን ኩነታትካን፣ ኣብ ላትቭያ ክትሰርሕ ክፍቀደልካ ይኽእል እዩ። ናትካ ተወካሊን እቶም ሰራሕተኛታትን ቤት ጽሕፈት ዜግነትን ስደትን ዝያዳ ሓበሬታ ክህቡኻ እዮም።

ከምቲ ናይ ኩነታትካ፥ ናይ ኣህጉራዊ ዕቑባ ሕቶኻ ኣብ Latvia ካብ ዝምዝገብ ኣብ ውሽጢ ሰለስተ ወርሒ ክትሰርሕ ትኽእል ትኸውን፤ እዚ ዝኸውን ግን ናይ ስደተኛነት ወይ ናይ ኣማራጺ መዓርግ ምሃብ ወይ ምኽልካል ዝምልከት ውሳነ ገና እንተዘይተቐቢልካ፥ ከምኡ እውን ናይ ዑቕባ ሓታቲ መንነት ወረቐት እንተድኣ ተረኪብካ ጥራይ እዩ።

ኩሎም ዕድሚኦም ትሕቲ 15 ዓመት ዝኾኑ ኣወዳትን ኣዋልድን ክሰርሑ ኣይፍቀደሎምን እዩ (ፍሉይ ኩነታት ምስ ዝህሉ፥ ካብ 13 ዓመት ጀሚሮም ክሰርሑ ክፍቀደሎም ይኽእል እዩ)።

ናይ ዑቕባ ሓተትቲ ሰነድኩም

ሽምካን ስእልኻን ዝሓዘ ውልቃዊ ሰነድ ክመጸካ እዩ። እዚ ድማ ላትቭያ ሓታቲ ዑቕባ ምዃንካ ዘርኢ እዩ። ኩሉ ግዜ ምሳኻ ክትሕዞ ኣለካ።

እዚ ሰነድ እዚ ኣገዳሲ እዩ። እዚ ሰነድ ንከይጠፍኣካን ንኻልእ ሰብ ንከይትህቦን ጥንቃቐ ግበር።

እዚ ሰነድ እዚ ናይ ዑቕባ ሓታቲ መለለዪ ሰነድ ይበሃል።

ኣበይ ኢኻ ክትጸንሕ?

ሰብ መዚ ንሕቶ ዑቕባኻ ኣብ ዝምርምርሉ እዋን ትነብረሉ ቦታ ኣብ ዕድመኻን ድሌታትካን ይምርኮስ።

ናትካ ወኪልካን ሰራሕተኛታትን **ኣበይ ክትጸንሕ ከም ዘለካ፣** ክሕብሩኻ እዮም፣ ንኣብነት ኣብ ዝተወሰነ መንበሪ ወይ ኣብ ከተማ።

ንስኻ ደገፍን ኣገልግሎትን ኣብቲ ብሰብ መዚ ዝውስንዎ ቦታ ጥራይ ክትረክብ ኢኻ።

ኣብ ኣዝዩ ሳሕቲ እዋናት ቆልዑት ከም ድላዮም ክመጹን ክኸዱን ኣብ ዘይክእሉሉ ማእከል ክቕመጡ ይኽእሉ እዮም። ኣብ ከምዚ ኩነታት እንተሃሊኻ፣ ወኪልካን፣ ኣማኻሪ ሕጊን ሰራሕተኛታትን ክሕግዙኻ እዮም።

ኣበይ ትሓድር ብዘየገድስ ውሑስ ናይ ምኳን መሰል ኣሎካ።
ዝኾነ ሰብ ዝስዕብ ክገብር ኣይፍቀድን እዩ፡

ክፈራርሓካ ክጸርፈካ ክኀድኣካ

መን ምኳኖም ብዘየገድስ ጓና ወይ ናይ ቀረባ እትፈልጦ ሰብ።
ምስ ሰራሕተኛ ወይ ምስ ወኪልካ፣ ዝኾነ ጸገም እንተሃልዩካ ክትዛረብ ትኽእል ኢኻ።

ሓደ ሰብ ሕማቕ ኣተሓሕዛ እንተ ጌሩልካ እንታይ ክትገብር ትኽእል?

ምስ እትኣምኖ ሰብ፣ ካልእ ሰራሕተኛ፣ ወኪልካ፣ ወይ ሰራሕተኛ ክትዛረብ ትኽእል ኢኻ።

ሓደ ሰብ ብሕማቕ እንተ ሒዙካ፣ ነዚ ዳግማይ ከይፍጸም ናብ ሰብ መዚ ክትሕብር ትኽእል ኢኻ። እዚ ድማ 'ጥርዓን ምቕራብ' ይበሃል።

ኣቓልቦ!

ካብቲ እትሓድረሉ ቦታ ወጻኢ እንተሃሊኻን ኣብ ሓደጋ እንተሃሊኻን፣ ካብ ዝኾነ ቴለፎን ብነጻ ናብ ሃገራዊ ቁጽሪ ህጹጽ ረድኤት 112 ክትድውል ትኽእል ኢኻ።

ናይ ምቕባል ግዴታታትኩም እንታይ እዮም?

ሓቂ ምዝራብን ምስ ሰብ መዚ ምትሕብባርን ኣገዳሲ እዩ፣ ዋላ ሓደ ሓደ ግዜ ዛንታኻ ክትነግር ዘፍርሕን ከቢድን ኮይኑ እንተተሰምዓካ። ንበይንኻ ኣይኮንካን። እቲ ንዓኻ ዝውክል ሰብን ሰበ-ስልጣንን ንዓኻ ክሰምዑን ኣብ ናይ መዓልታዊ ድሌታትካ ክሕግዙኻን ኣብዚ ከም ዘለዉ ዘክር። እቶም ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ኩነታትካ እንተፈሊጦም ክሕግዙኻ ይኽእሉ እዮም።

ኣብ ዝጸናሕካሉ ቦታ ክትክተሎ ዘለካ ሕግታት ከህሉ እዩ። ንኣብነት፣ ንኣብነት፣ ነቶም ካልኦት ነበርትን ሰራሕተኛታትን ከተኽብር ኣለካ፣ ኣብቲ ጽምው ዝበለ ሰዓታት ድማ ጫውጫው ክትገብር የብልካን።

እቶም ሰራሕተኛታት እንታይነት እጦም ሕግታትን ነቶም ሕግታት ኣብ ዘይተኸተሉሉ እዋን ዝህሉ ሳዕቤንን ክረድኡ እዮም።

ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ ንስኻትኩም፤

- ✓ ሕግታት ናይቲ እትዓርፉሉ ቦታ ምኽታል፤
- ✓ ምስ ሰበ-ስልጣን ምትሕብባርን መምርሒታቶም ምስዓብን፤
- ✓ ንኻልኦት ተቐማጦ፥ ሰበ-ስልጣንን ካልኦት ሰባትን ምኽባር፤
- ✓ ኣብ ዝደለዩሉ እዋን ምስኻ ርክብ ክገብሩ ንክኽእሉ፥ ንሓፈሻዊ ኣድራሻኻን መርከቢ ሓበሬታኻን (ቁጽሪ ተለፎን፥ ኢመይል) ከምኡ እውን ንዝኾነ ይኹን ለውጥታት ንሃገራዊ ሓለውቲ ዶብ ወይ ናይ ዜግነትን ስደትን ጉዳያር ቤት ጽሕፈትን ከተፍልጥ የድሊ፤
- ✗ ካብቲ ሰብ መዚ ክትጸንሕሉ ዝመደቡኹም ቦታ ዘይምህዳም፤
- ✓ ሕግታት እዛ ሃገር ተኸተል፣ እዚ ድማ ሰራሕተኛታትን ወኪልካን ክረድኡኻ እዮም።

ግዴታታትኩም እንተዘይተማሊእኩም እንታይ ይኸውን?

እዚ እንተ ኣጋጢሙ፣ ምስ ወኪልካ ወይ ምስ ሰራሕተኛታት ብግልጺ ክትዛረብን ኩነታትካን ዝነበረካ ምኽንያታትን ክትገልጽን ትኽእል ኢኻ።

እቶም ሰብ መዚ ኩነታትካ ክግምግሙን ገለ ስጉምትታት ክወስዱ እንተ ወሲኖም ንዓኻን ንወኪልካን ክሕብሩልኩም እዮም።

እቶም ሰብ መዚ ከምዚ ዝስዕብ ክውስኑ ይኽእሉ እዮም፤

- ንኣብነት ካብቲ ሰብ መዚ ክትጸንሕ ዝበሉኻ ቦታ እንተሃዲምካ ወይ ምስ ሰብ መዚ እንተዘይተሓባቢርካ **ውሑድ ደገፍ ክትረክብ ትኽእል ኢኻ**።

- ዓመጽ እንተ ኣካይድካ ወይ ሕግታት ናይቲ እትሓድረሉ ቦታ ብተደጋጋሚ ወይ ብዕቱብ መንገዲ እንተተጥሒስካ **ገለ ካብቲ ትረኽቦ ዘለኻ ደገፍ ክትስእን ትኽእል ኢኻ**። ብተወሳኺ ፖሊስ እውን ክጽዋዕ ይኽእል እዩ።

ሕጂ ኣብ ላትቪያ ኢኻ ዘለኻ፣ እዚኣ ድማ ናይ ሕብረት ኤውሮጳ+ ሃገር እያ።
ሃገራት ሕብረት ኤውሮጳ+ ዝበሃላ ድማ፡

27 ኣባል ሃገራት ሕብረት ኤውሮጳ (EU)፤ ኣውስትርያ፣ ቤልጅየም፣ ቡልጋርያ፣ ክሮኤሽያ፣ ቆጵሮስ፣ ቸክያ ሪፐብሊክ፣ ዴንማርክ፣ ኢስቶንያ፣ ፊንላንድ፣ ፈረንሳ፣ ጀርመን፣ ግሪኽ፣ ሃንጋሪ፣ ኢጣልያ፣ ላቲቪያ፣ ሊትዋንያ፣ ሉክሰምበርግ፣ ማልታ፣ ሆላንድ፣ ፖላንድ፣ ፖርቱጋል፣ ሪፓብሊክ ኣየርላንድ፣ ሮማንያ፣ ስሎቫክያ፣ ስሎቬንያ፣ ስጳኛ፣ ሽወደን ከምኡ'ውን

ካልኦት 4 ሃገራት፡ ኣይስላንድ፡ ሊክተንሽታይን፡ ኖርወይን ስዊዘርላንድን፡፡

ኣህጉራዊ ሓለዋ ንምምልካትን ናብ ሃገራት ሕብረት ኤውሮጳ+ ምጉዓዝን ዝምልከቱ ሕግታት

ወኪልካን ሰራሕተኛታትን **ነዞም ኣገደስቲ ሕግታት ከረድኡኻ እዮም። ኣብ ዝኾነ እዋን ሕቶታት ክትሓቶም ትኽእል ኢኻ።**

- ኣብ ውሽጢ ላትቪያ ክትጸንሕ ኣለካ፡ ናብ ሓንቲ ካብተን ካልኦት ሃገራት ሕብረት ኤውሮጳ+ ክትሃድም የብልካን።
- ኣብ ሓንቲ ካብዘን ሃገራት ኣባላት ስድራቤት እንተሃልዮምኹም፡ እቶም ሰብ መዚ ብዛዕባ ናይ ምጥርናፍ ስድራቤት ዝምልከቱ መሰላትኩም ክሕብሩኹም እዮም። ስቕ ኢልካ ከይትሃድም።
- እንተ ሃዲምኩም፣ ኣሉታዊ ሳዕቤን ክህሉ እዩ፣ እዚ ድማ ኣብዛ በራሪ ወረቐት ተገሊጹ ኣሎ። ንኣብነት ንስኹም ኣብታ ካልእ ሃገር ዝወሓደ ናይ መቐበሊ ደገፍ ክትረኽቡ ኢኹም።
- ኣይትረስዑ፣ ሰብ መዚ ካልእ እንተዘይሓቢሮምልኩም ናይ ዑቕባ መመልከቲኹም ኣብታ ፈለማ ዝኣተኹምላ ሃገር ሕብረት ኤውሮጳ+ ክተመዝግቡ ኣለኩም።
- ካብዘን ሃገራት ሓንቲ ጥራይ እያ ነቲ ሕቶ ዑቕባኹም ክትምርምር ሓላፍነት ዘለዋ። ኣብ ላትቪያ ዘለዉ ሰብ መዚ ኣየነይቲ ሃገር እያ ነዚ ተሓታቲት ክነግሩኻ እዮም።

ብዛዕባ እዚ መስርሓት እዚ ኣብ እተፈላለየ ብሮሹራት ክትመሃር ኢኻ።

ናብ ሓንቲ ካብ ሃገራት ሕብረት ኤውሮጳ+ እንተሃዲምካ እንታይ ይኸውን?

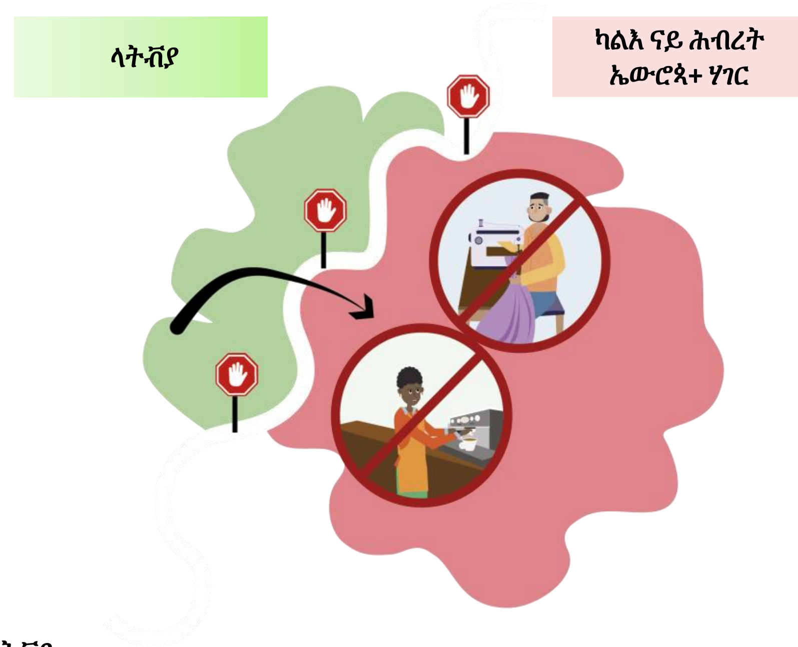

ላትቪያ፡-

- መስርሕ ዑቕባኻ ደው ክብል ይኽእል እዩ።

ኣብታ ካልእ ሕብረት ኤውሮጳ+ ሃገር፡

- እቶም ሰብ መዚ ናብታ ዝገደፍካያ ሃገር ሕብረት ኤውሮጳ+ ክመልሱኻ ክውስኑ ይኽእሉ።

ሰብ መዚ ብዛዕባ እቲ ንኽመልሱኹም ዝወሰኑላ ውሳነ ካብ ዝሕብሩኹም ህሞት ጀሚሩ፡ ንስኹም ዝተወሰኑ መሰላት ኣይትረኽቡን ኢኹም፡ ንኣብነት፡

- ገለ ዓይነት ደገፍ ኣይትረኽቡን ኢኹም ከምኡ'ውን
- ክትሰርሕ ኣይክፍቀደልካን እዩ።

ብሰብ መዚ ዝውሰድ ውሳነ እንተዘይተሰማሚዕካ መን ክሕግዘካ ይኽእል?

ምስ /ወኪልካ ክትዛረብን ዝኾነ ሕቶታት ክትሓትትን ትኽእል ኢኻ።

ምስ ወኪልካ ብሓባር ብምዃን ካብ ኣማኻሪ ሕጊ ሓገዝ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ።

ኣማኻሪ ሕጊ ማለት ኣብዛ ሃገር ዘሎ ሕግታት ዝፈልጥን ኩነታትካ ኣጽኒዑ ክሕግዘካ ዝኽእልን ሰብ እዩ።

እቶም ሰራሕተኛታት ብዛዕባ ዘይመንግስታዊ ትካላት እውን ክሕብሩኹም እዮም፣ ንሳቶም እውን ሓበሬታን ሓገዝን ክህቡኹም ይኽእሉ እዮም።

ንስኹም ኣብ ዝኾነ እዋን ምስ ትካል ስደተኛታት ሕቡራት ሃገራት (United Nations Refugee Agency፣ UNHCR) ክትራኸቡ ትኽእሉ ኢኹም። UNHCR ካብ ሃገሮም ክወጹ ዝተገደዱ ሰባት ይከላኸል።

ገለ ደገፍ እንተተቐይሩ እንታይ ይኸውን?

እቶም ሰብ መዚ ኣብ ገጽ 15 ተገሊጹ ዘሎ ኩነታት ብሰንኪ እቲ ገለ ዓይነታት ደገፍ ክድርቱ ወይ ክስርዙ እንተ ወሲኖም፣ ሕጂ'ውን ዝስዕብ ምግባር ክትክእሉ ኢኹም፦

- ናብ ቤት ትምህርቲ ምኻድ

- ናብ ሓኪም ወይ ነርስ ርኢኻ ሕክምናዊ ሓገዝ ክትረክብ

- ኣብ ውልቃዊ ኩነታትካን ድሌታትካን ተመርኲስካ ሓገዝ ክትረክብ፣ ማለት ብሰብ መዚ ኣብ ዝተወሰነ ቦታ ክትጸንሕን ገለ ደገፍ ክትረክብን።

ሰብ መዚ ነቲ ዝወሃበካ ናይ ምቕባል ደገፍ ክስርዝዎ ምስ ዝውስኑ፣ ሃዲምካ ናብ ካልእ ናይ ሕብረት ኤውሮጳ+ ሃገር ስለዝገዓዝካ፣ እቲ ገና እትረኸቦ ዓይነት ደገፍ ኣብ ውልቃዊ ኩነታትካን ድሌታትካን ይምርኮስ። ሕጂ ውን ናብ ቤት ትምህርቲ ክትከይድ ክትክእል ኢኻ።

ዝርዝር መራኸቢ

ንስኻን ስድራቤትካን ዝኾነ ሕቶታት እንተሃልዩኩም ወይ ኣብ እዋን ጻንሖትኩም ደገፍ እንተድኣ ኣድልዩኩም፡ ምስቶም ኣብዚ ዝሰርሑ ሰራሕተኛታት ክትዘራረቡ ትኽእሉ ኢኹም፡

ማእከላት መቐበሊ ኣጋይሽ	
	ማእከላት መቐበሊ ኣጋይሽ ሃገራዊ ሓለውቲ ዶብ ሃገራዊ ሓለውቲ ዶብ ኣድራሻ: Rūdolfa iela 5, Riga ቴሌፎን: +37167913300 ኢመይል:pasts@rs.gov.lv https://www.rs.gov.lv/ ናይ ዜግነትን ስደትን ጉዳያት ቤት ጽሕፈት ኣድራሻ: Čiekurkalna 1. līnija 1, k-3, Riga ቴሌፎን: +371 67209400 ኢመይል: pasts@pmlp.gov.lv https://www.pmlp.gov.lv/

ምስቶም ዝስዕቡ ዝተኣሳሰሩ ሕቶታት እውን ነዞም ትካላት ክትረኽብዎም ትኽእሉ ኢኹም፦

ሕክምናዊ ደገፍ ምሃብ

ሃገራዊ ኣገልግሎት ጥዕና
ኣድራሻ: Cēsu iela 31 k-3, entrance 6, Riga
ቴሌፎን: +371 80001234
ኢመይል: nvd@vmnvd.gov.lv
https://www.vmnvd.gov.lv

ስነ-ኣእምሮኣዊ ማሕበራዊ ደገፍ

ናይ ህጻናትን መናእሰያትን ናይ ሓገዝ መስመር 116111
ንህጻናትን መናእሰያትን ስነ-ኣእምሮኣዊ ሓገዝ፥ ከምኡ እውን ኣብ ናይ ቅልውላው እዋናት ሓገዝ ይህብ።

ሓለዋ ህጻናት

ማእከል ሓለዋ ህጻናት
ኣድራሻ: Ventspils iela 53, Riga,
ቴሌፎን: +371 67359128
ኢመይል: pasts@bac.gov.lv
https://www.bac.gov.lv

ናይ ህጻናትን መናእሰያትን ናይ ሓገዝ መስመር 116111
ንህጻናትን መናእሰያትን ስነ-ኣእምሮኣዊ ሓገዝ፥ ከምኡ እውን ኣብ ናይ ቅልውላው እዋናት ሓገዝ ይህብ።

ኣብ ሓደጋ ንዝርከቡ ህጻናት ዝኸውን ናይ ሓገዝ መስመር

ሸለል ከም ዝተበሃልካ ወይ ኣብ ሓደጋ ከም ዘለኻ ኮይኑ ምስ ዝስምዓካ ብነጻ ናብ 119 ክትድውል ትኽእል ኢኻ

እንድሕር ሓውኻ፣ ሓፍትኻ ወይ ዓርክኻ እንተ ጠፊኡ ናብ Hotline 116 000 - Missing Children Europe (መስመር ቴሌፎን ዝጠፍኡ ህጻናት ኤውሮጳ) ክትድውል ትኽእል ኢኻ።

ሕጋዊ ምኽሪ፣ ሓገዝን ውክልናን

ምምሕዳር ቤት ፍርዲ
ኣድራሻ: Antonijas iela 6, Riga
ቴሌፎን: +371 67063800
ኢመይል: pasts@ta.gov.lv
https://www.ta.gov.lv/

ትካል ስደተኛታት ሕቡራት ሃገራት (United Nations Refugee Agency፣ UNHCR)
ረብሓን መሰላትን ሓተትቲ ዑቕባን ስደተኛታትን ይሕሉ

UNHCR (UN ኤጀንሲ ስደተኛታት)
ኣድራሻ: Antonijas iela 9, Riga
ተለፎን:- +46 10 101 28 00
ኢመይል: swest@unhcr.org
https://www.unhcr.org/

ፋውንዴሽን ውህደት ሕብረተሰብ ናይ ኣገልግሎት ማእከል	**ናይ ዓማዊል ማእከላት ኣገልግሎት** **ኣድራሻታት:** **Raiņa bulvāris 15, Riga, ቴሌፎን: +371 26959706** **Rožu iela 6, Liepāja, ቴሌፎን:+371 22811020** **Ģimnāzijas iela 11, Daugavpils, ቴሌፎን: +371 29557630** **https://livelatvia.lv/**
ማእከል ሰብኣዊ መሰላት ላቲቪያ	ኣድራሻ: Alberta iela 13, Riga ተለፎን፦ +371 67039290 ኢመይል: office@humanrights.org.lv https://cilvektiesibas.org.lv/

ህጹጽ ሕክምናዊ ረድኤት እንተ ኣጋጢሙካን ኣብ ሓደጋ እንተ ኾይንካን ምስቶም ሰራሕተኛታት ተራኸብ። ንሳቶም ድማ ክሕግዙኻ እዮም።

ካብቲ እትሓድረሉ ቦታ ወጻኢ ኮይንካ ሓደጋ እንተ ኣጋጢሙካ ወይ ኣብ ሓደጋ እንተ ኾይንካ፣ ናብዚ ናይ ህጹጽ እዋን ቁጽሪ / ነዞም ናይ ህጹጽ እዋን ቁጽርታት [መሪጽካ] ብነጻ ክትድውል ትኽእል ኢኻ:

ናይ ህጹጽ ሕክምናዊ ኣገልግሎትን ፖሊስን፦ 112

ተለፎን እንተዘይብልካ፥ ካልእ ሰብ ነቲ ናይ ህጹጽ እዋን ቁጽሪ ክድውለልካ ክትሓትት ትኽእል ኢኻ።

እዚ ብሮሹር እዚ ንሓበሬታ ጥራይ እዩ። ንበይኑ መሰል ወይ ግዴታ ኣይፈጥርን እዩ። ኤጀንሲ ዑቕባ ሕብረት ኤውሮጳ (EUAA) ቀንዲ ትሕዝቶ ናይዚ ጽሑፍ ኣቕሪቡ ኣሎ፣ ከምኡ’ውን ምብዛሕን ምቕያርን ናይዚ ብሮሹር ብ EUAA ፍቓድ ዝተዋህቦ ብኣባላት ሃገራት ሕብረት ኤውሮጳ ጥራይ እዩ ዝከኣል። EUAA ንልክዕነት ናይቲ ትሕዝቶ ብኣባል ሃገራት ሕብረት ኤውሮጳ ወይ ብዝኾነ ካልእ ሓላፍነት ዝስከም ሳልሳይ ወገን ዝኾነ ይኹን ሓላፍነት ወይ ተሓታትነት ኣይቅበልን፡ እዚ ድማ ትሕዝቶ፡ ምሉእነት፡ ሕጋውነት ወይ ተኣማንነት ናይቲ ኣብዚ ብሮሹር ተኻቲቱ ዘሎ ሓበሬታ ዝምልከት እዩ። EUAA ይኹን ን EUAA ወኪሉ ዝሰርሕ ዝኾነ ሰብ ኣብዚ ብሮሹር ዝርከብ ሓበሬታ ብዛዕባ ክጥቀመሉ ዝኽእል ኣጠቓቕማ ዝምልከት ሓላፍነት ኣይወስድን እዩ።

© European Union Agency for Asylum (ኤጀንሲ ዑቕባ ሕብረት ኤውሮጳ)፣ 2025